

■ نشست تولستوی در دنیای مدرن برگزار می‌شود

نشست ویژه شهر کتاب روز پنجشنبه ۲۱ اردیبهشت از ساعت ۱۰ با عنوان «تولستوی در دنیای مدرن» برگزار می‌شود. این نشست با حضور پاول باسینسکی، یکاترینا بارانیاگا و پلاتون بسدین از نویسندگان و محققان روسیه در مرکز فرهنگی شهر کتاب واقع در خیابان شهید بهشتی برگزار خواهد شد و علاقه‌مندان می‌توانند آن را از طریق صفحه مجازی ketabofarhang در اینستاگرام پیگیری کنند.

مرور آن می‌برد، گریزی ندارد. به آینده و عشقی که می‌تواند برایش به وجود بیاید هم بی‌اعتنا نیست و چیزی او را به جلو می‌کشد.... رمان «نیایش گنجشک‌ها» در ۴۰ فصل نوشته شده است. این کتاب با ۵۴۴ صفحه، شمارگان ۲۷۵ نسخه و قیمت ۳۲۰ هزار تومان منتشر شده است.

زاویه دید

مقوله اکران، توسط مافیای سینما احاطه شده است

جبار آذین – منتقد سینما و

تلویزیون | معمولاً از سوی نهادهای مختلفی که در تولید و پخش فیلم‌های سینمایی دخیل هستند، آمارهایی اعلام می‌شود که با واقعیت فروش بلیت و استقبال مخاطب همخوانی ندارد و نمی‌توان اعتبار چندانی برای برخی از این آمارها قائل شد. برخی دست‌اندرکاران تولید فیلم برای فضاسازی و جذب مخاطب، به تبلیغات کاذب درباره میزان فروش روی می‌آورند که به واسطه آن مردم را به سالن‌های سینما بکشانند. از طرفی هم برخی مسئولان سینمایی برای اینکه بیلان کاری خودشان را بالا ببرند آمارهایی اعلام می‌کنند که نه براساس استقبال مخاطب بلکه برپایه پخش بلیت‌های ارگانی است و حتی بارها دیده شده برخی فیلم‌ها را علاوه بر سالن‌های سینما در تعدادی مراکز و مساجد هم به نمایش درمی‌آورند و این نمایش‌ها را هم به حساب فروش فیلم می‌گذارند. بنابراین چنین مواردی موجب ایجاد خلل در واقعیت فروش فیلم‌ها می‌شود.

با این حال، عامل کلیدی و اثرگذار در فروش فیلم‌ها، کیفیت خود فیلم است. اگر فیلمی دارای استانداردهای هنری مناسب باشد و به نیاز و سلیقه مخاطب توجه کند، به مرور مخاطب خودش را به سالن‌های سینما می‌کشاند حتی اگر تبلیغات گسترده‌ای هم نداشته باشد اما از آنجایی که اغلب فیلم‌های تولید شده به لحاظ ساختار و محتوا متوسط و زیر متوسط هستند بنابراین هر چقدر هم برایشان تبلیغ شود باز هم مورد توجه قرار نمی‌گیرند.

اما مسئله مهم‌تری که سال‌هاست به آن بی‌توجهی می‌شود نظر و سلیقه مخاطب است. یک فیلم سینمایی برای مردم تولید می‌شود و طبیعتاً سرمایه اصلی سینما همین مردم هستند. حالاً وقتی مردم مسائل خودشان را در فیلم‌ها نمی‌بینند دلیلی برای رفتن به سینما هم پیدا نمی‌کنند.

معضل بعدی که باید آن را هم جزو معیارهای استقبال مخاطب و فروش فیلم دانست، وجود یک مانع بزرگ بر سر راه پخش‌کننده‌هاست. همچنان مقوله اکران توسط باند مافیایی سینما احاطه شده و از تولیدات شریک خود به شدت استقبال می‌کنند و در تلاش هستند از دیده شدن فیلم‌های دیگر به اشکال مختلف جلوگیری کنند که نمونه‌های آن را در اختصاص سالن‌های پرت و گروه‌های درجه دو- سه به تعدادی از فیلم‌ها می‌بینیم.

نکته دیگر، نوع نظارت و مدیریت اکران در سینماست. گرچه یک ترکیبی متشکل از برخی عوامل سینما و سازمان سینمایی در این قصبیه دخالت دارند اما این دخالت باز هم بر مبنای نظر و سلیقه مردم نیست و بیشتر نظر مسئولان حاکم است تا نگاه ملی و مردمی. به همین خاطر در روزهای طلایی اکران نوروزی چند فیلم به نمایش درمی‌آید که در مجموع مورد سلیقه مخاطب نیست. در حالی که با اکران فیلم‌های متنوع می‌توان سلاقی مختلف را پوشش داد و بدهیی است در این حالت هر فردی با گزینش‌های متنوعی روبه‌رو خواهد بود، اما کم‌کاری شورای صنفی نمایش و دخالت مستقیم و غیرمستقیم باند مافیای اکران اجازه نمی‌دهد برخی فیلم‌ها، توفیقی در جذب مخاطب داشته باشند.

در نهایت باید گفت همه موارد فوق به مدیریت سینما بازمی‌گردد و متولیان باید براساس نگاهی کارشناسانه تولید انواع فیلم در گونه‌های مختلف را در دستور کار قرار دهند، هنرمندان را دعوت و از تولیدات آن‌ها حمایت کنند نه اینکه فیلمی اکران شود، به هر دلیلی فروش نکند و عواملش ورشکست شوند. نمونه‌اش تهیه‌کننده‌ای است که این روزها دچار مشکل شده و خانه و خودرواش را فروخته تا فیلم بسازد اما بدون هیچ حمایتی همچنان مقروض و سرگردان است.

فراموش نکنیم مقوله اکران به تبعیت از کلیت سینمای ایران بیمار است و باید کارشناسی آسیب‌شناسانه شود. برای سامان گرفتن شرایط اکران، مدیریت و مناسبات سینما هم باید سامان پیدا کند و جریان‌هایی که اقتصاد سینما را فاسد کردند نیز لایروبی شوند.

■ برنامه «زندگی پس از زندگی» ۲۷ درصد بیننده داشت

محسن برمهانی، معاون سیماد تشریح بازدید برنامه‌های رمضانی سیمای گفت: براساس آمار مرکز تحقیقات سازمان صدا و سیما، بینندگان افطار ۴۱ درصد و بیننده‌های برنامه‌های سحر هم ۲۲ درصد بوده‌اند. بینندگان «زندگی پس از زندگی» ۷/۶۲ درصد و «محفل» حدود ۲۰ درصد بوده است. خوشبختانه برنامه «محفل» در نخستین تجربه ساخت خود به چنین جایگاهی رسیده است.

کوشش‌هایش برای رسیدن به این خواسته، زیر سایه تنهایی رنگ می‌یازند. تنهایی و انزوایی که شخصیت شفا در زمان حال دارد، ریشه در گذشته‌اش دارد و وضع امروزش موجب می‌شود بین گذشته پرماجرا و آینده مبهم و وسوسه‌کننده سرگردان باشد. شفا از گذشته و رنجی که از

■ «نیکلاس کیچ» در دنباله «اریاب جنگ»

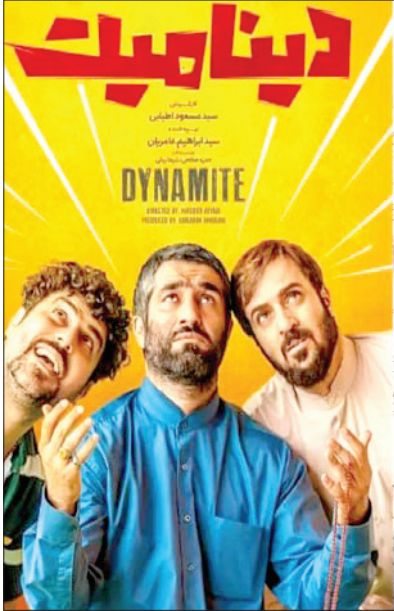
«نیکلاس کیچ» پس از ۱۸ سال بار دیگر در نقش «یوری اورلوف» در دنباله فیلم «اریاب جنگ» به کارگردانی «اندرو نیکول» ظاهر می‌شود. «اریاب جنگ» قسمت نخست آن در سال ۲۰۰۵ ساخته شد و «کیچ» در آن نقش یک دلال بین‌المللی اسلحه به نام «یوری اورلوف» را بازی کرد. در این فیلم جدید «بیل اسکارسگارد» نیز برای بازی در نقش پسر اورلوف انتخاب شده است.

◀ صدای «نیایش گنجشک‌ها» در بازار کتاب پیچید

رمان «نیایش گنجشک‌ها» نوشته آرزو صالح‌نژاد توسط انتشارات هیلا منتشر شده و به بازار کتاب آمده است. «نیایش گنجشک‌ها» درباره زنی به نام «شفا» است که تلاش دارد یک زندگی عادی و مستقل داشته باشد اما

نگاهی به دلایل رونق «فسیل» در گیشه

گونه جدید کمدی در سینمای ایران

■ یک گونه جدید کمدی در حال شکل‌گیری است

به گفته این منتقد و مترجم به نظر می‌رسد در سینمای ایران یک ژانر جدیدی هم در حال شکل‌گیری است یعنی موضوعاتی «خط قرمزی» با سبک و سیاق کمدی که با استقبال مخاطب نیز روبه‌رو می‌شود. البته این جریان با فیلم «هرارپا» آغاز شد و پس از آن دنبال‌کنندگانی هم داشت.

عظیمی در پاسخ به این پرسش که اساساً معادلات فروش در سینمای ایران بر پایه چه مانند مسعود اطیابی با کریم امینی می‌دانند مردم این روزها حوصله فیلم‌های به اصطلاح سنگین را ندارند بنابراین براساس شناخت از مخاطبان سراغ آثار کمیک رفته‌اند. اینجای بازی‌گردم به یکی از مؤلفه‌های مهم که مخاطب‌شناسی است؛ به نظر فیلمسازانی مانند مسعود اطیابی با کریم امینی می‌دانند مردم این روزها حوصله فیلم‌های به اصطلاح سنگین را ندارند بنابراین براساس شناخت از مخاطبان سراغ آثار کمیک رفته‌اند.

■ خندیدن هم یک جور انتخاب و تفکر است

این منتقد در واکنش به نظر برخی از صاحب‌نظران که معتقدند مخاطب نیازی به این همه کمدی ندارد و کمدی‌ها راه اندیشه را بسته‌اند، با جدیت متذکر می‌شود که این حرف بسیار غلط است. او در ادامه تصریح می‌کند: این نوع نگاه در واقع یعنی اینکه هم برای دیگران تصمیم می‌گیرم و خودم را برتر از آن‌ها می‌دانم و فکر می‌کنم از مردم بیشتر می‌فهمم و طبعاً این نگاه محل اشکال است. توجه به کمدی‌ها هم خودش نوعی اندیشه و تفکر است. همین قدر که مخاطب از تلخی فرار می‌کند و دلش می‌خواهد بخندد، خودش یک نوع تفکر است. عظیمی تصریح می‌کند: واقعیت این است که مردم کاملاً آگاهانه انتخاب می‌کنند و ما به هیچ وجه حق نداریم به آن‌ها اعتراض کنیم. هر کس برای خودش تصمیم می‌گیرد که چه فیلمی ببیند و این اصلاً به ما مربوط نیست. مردم به خنده احتیاج دارند و خودشان در این موارد تصمیم‌گیرنده اصلی هستند.

■ فیلم‌های تلخ مخاطب چندانی ندارند

به گفته این مدرس سینما، نمی‌توان درباره دلایل اقبال فیلم‌ها و فروششان حکم کلی داد، اما واقعیت این است که وقتی مردم حال خوشی نداشته باشند، احتمالاً فیلم کمدی و سبک (نه به معنای منفی آن) می‌تواند تأثیرگذار باشد و فروش کند. شاید بد نباشد به یک مورد جهانی اشاره کنم؛ در دهه ۱۹۴۰ در ایتالیا یک جریانی به نام «نئورئالیسم» ایجاد شد که فیلم‌های این دوره سراسر جنگ، بدبختی و فلاکت را نمایش

■ اگر «عقاب‌ها» امروز اکران می‌شد...

وی در ادامه می‌افزاید: نکته مهم دیگر اینکه اصولاً سازندگان فیلمی مانند «فسیل» به خوبی توانسته‌اند سلیقه و پسند مخاطبان خویش را ارزیابی کرده و فیلمی بسازند که به شدت پرفروش شود. بنابراین می‌توان تصور کرد این فروش‌ها واقعی هستند اما با بلیت‌های ۶۰ و ۴۵ هزار تومانی! در حالی که مقایسه‌های آماری نشان می‌دهد فیلمی مانند «عقاب‌ها» در زمان اکرانش ۶ میلیون مخاطب داشته و اگر امروز اکران می‌شد شاید «فسیل» حتی به گرد پای آن هم نمی‌رسید.

■ فکر می‌کردیم سینما مرده و مخاطب ندارد

با این اوصاف جای خوشحالی دارد که سینما با نمایش این فیلم و فیلم‌هایی از این دست به اصطلاح نفسی کشیده است، زیرا پس از ایام کرونا و سپس رخدادهای چندماهه اخیر، شاید بسیاری تصور می‌کردند سینما رفتن و تماشای فیلم‌ها روی پرده از بین رفته و دیگر کسی فیلم نمی‌بیند. البته من «فسیل» را ندیدم اما حدس نمی‌زنم جزو آثار ماندگار سینمای ایران باشد، با این حال یادمان نرود که نمی‌توانیم به خواست و پسند مخاطبان ایراد بگیریم. مردم اراده کرده‌اند این فیلم را تماشا کنند و حق دارند دو ساعتی تفریح بکنند و در مجموع این میزان فروش چندان هم نمی‌تواند دور از واقعیت باشد.

عظیمی با تأکید بر اینکه این سبک کمدی امتحانش را پس داده، یادآور می‌شود: ارقام بالای فروش فیلم‌هایی مانند «سگ‌بند»، «دینامیت»، «انفرادی»... و. که البته آن‌ها نیز جزو آثار ماندگار سینمای ایران نیستند، نشان می‌دهد آثاری از این دست مخاطب خاص خودشان را پیدا کرده‌اند، هر چند ممکن است سازندگان این آثار خواناه‌خواه امکاناتی از نظر تأیید و تصویب چنین قصه‌هایی داشته باشند که شاید فیلمسازان دیگر از آن برخوردار نباشند.

صبا کریمی | برای سینمایی

که تا همین چند ماه پیش از آن قطع امید شده بود و کمتر کسی فکر می‌کرد بتواند به روزهای سابقش بازگردد، گیشه‌پررونق و فروش ۱۱۹میلیاردی یک فیلم آن هم در کمتر از دو ماه، سبب می‌شود کمی خیالمان راحت شود که مردم با سینما قهر نکرده‌اند و در پیچ و خم زندگی و دست و پنجه نرم کردن با مشکلات، هنوز هم ره‌اشان را به سمت سالن‌های سینما کج می‌کنند و فیلم می‌بینند. اما روی دیگر این سکه هم دلایل فروش فیلمی مانند «فسیل» است که سازندگانش پیش از اکران، ۱۰۰میلیاردی شدن آن را پیش‌بینی کرده بودند. حالا به قطعیت می‌توان گفت کمدی‌های خاص گارانتی فروش دارند و امتحانشان را در سخت‌ترین شرایط همچون شیوع کرونا، گشایش سینما پس از تعطیلی‌های مکرر، التهاب‌های اجتماعی، افزایش قیمت بلیت و... پس داده‌اند و می‌توانند پلی میان مردم و سالن‌های سینما بزنند. گرچه در این میان عده‌ای هم معتقدند این فیلم‌ها در سایه آمارسازی بزرگ می‌شوند و در دهان می‌چرخند. در ادامه با شاهپور عظیمی، منتقد، مترجم و مدرس سینما درباره دلایل توفیق فیلم‌های کمدی و بازار پررونقشان در میان گونه‌های دیگر به گفت‌وگو پرداختیم.

این منتقد درباره ساختگی یا واقعی بودن آمار فروش فیلم‌ها و در پاسخ به اینکه آیا طرح چنین مسئله‌ای که این روزها یادیده‌می‌شود محلی از اعراب دارد یا خیر، به خبرنگار ما می‌گوید: به نظرم طرح چنین پرسشی ممکن است با غرض‌ورزی‌هایی همراه باشد، برای مثال چه بسا آن‌هایی که فیلم‌هایشان نفروخته، بدشان نیاید چنین مضمون‌هایی کوک کنند. ازسوی دیگر این آمارها برای مدیران هم بهانه خوبی است تا پس از فراز و فرود ماه‌های اخیر بتوانند در مورد میزان موفقیتشان بیلان ارائه کنند.

تعرفه‌های جدید سامانه «پُست کتاب» اعلام شد. لازم به ذکر است این تعرفه‌ها محدودیت شهر و استان ندارد و ثابت شده است.

بر اساس تعرفه‌های جدید سامانه «پُست کتاب» برای بسته‌های تا ۵۰۰ گرم مبلغ ۱۷ هزار و ۵۰۱ تا هزار گرم مبلغ ۱۷ هزار و ۹۰۰ تومان و یک گرم تا ۲هزار گرم مبلغ ۲۱ هزار و ۵۰۰ تومان در نظر گرفته شده است.

همچنین برای بسته‌های مازاد بر ۲کیلوگرم، هر کیلوگرم و کسر آن ۳ هزار تومان دریافت می‌شود و سرویس جمع‌آوری اختیاری خواهد بود. سی‌وچهارمین دوره نمایشگاه کتاب تهران امروز آغاز می‌شود و ۳۰ اردیبهشت‌ماه ادامه دارد.

«بایک

جهانیخش» برای نابینایان خواند

موزیک ویدئو «خسوف» با صدای «بایک جهانیخش» و کارگردانی و تهیه‌کنندگی «مازیار رضاخانی» در روزهای آینده منتشر می‌شود. «خسوف» نگاه و مفهومی اجتماعی با موضوع نابینایان دارد و به مشکلات روحی افراد نابینا در جامعه پرداخته است. این موزیک ویدئو، سومین اثر یک سه‌گانه با موضوع سرطان، ام‌اس و نابینایان است که مازیار رضاخانی آن‌ها را کارگردانی کرده است.

در حاشیه

تعرفه جدید سامانه «پُست کتاب» اعلام شد

گزارشی اکرونی

نگاهی به فروش فیلم‌های روی پرده در روزهای اخیر

در آستانه ثبت یک رکورد جدید

